

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia ..*8 Listopada*..... 2021 roku

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Bielawa”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 poz. 1098) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na 4 lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Bielawa”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określono w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, gatunków roślin i zwierząt z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określono w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Radosław Iwiński

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia ..*8 listopada*... 2021 roku

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
<i>Zagrożenia istniejące wewnętrzne</i>		
1.	Redukcja powierzchni żerowisk i siedlisk dogodnych dla łączaka <i>Tringa glareola</i> oraz cennych gatunków ptaków szponiastych na skutek ekspansji roślin drzewiastych na otwartej części torfowiska.	Ograniczenie ekspansji roślin drzewiastych, utrzymanie powierzchni otwartych torfowisk oraz zwiększanie stanu uwilgotnienia rezerwatu na skutek zmniejszenia ewapotranspiracji.
2.	Zbyt duże zwarcie w drzewostanach powstałych z samosiewu i nasadzeń na torfowisku oraz w płatach borów bagiennych i lasu brzoźowo-dębowego, powodujące: a) ograniczenie rozwoju runa fitocenozy leśnych, b) ustępowanie gatunków torfowiskowych, w tym roślin chronionych, zagrożonych w skali kraju i regionu.	Rozluźnienie zwarcia drzewostanu poprzez usunięcie części drzew i kształtowanie składu gatunkowego zgodnego z siedliskiem.
<i>Zagrożenia potencjalne wewnętrzne</i>		
3.	Możliwa ekspansja inwazyjnych i obcych gatunków, powodująca ograniczenie rozwoju rodzimych roślin torfowiskowych i leśnych.	Prowadzenie kontroli w celu identyfikacji stanowisk gatunków inwazyjnych i obcych, w razie potrzeby ich usuwanie.
<i>Zagrożenia istniejące zewnętrzne</i>		
4.	Odwodnienie złoża torfowego, w tym: a) zahamowanie procesów torfotwórczych, b) murszenie torfu, c) degradacja i ustępowanie nieleśnych, otwartych fitocenozy torfowiskowych, d) ekspansja gatunków drzewiastych i rozwój fitocenozy leśnych, e) ustępowanie gatunków torfowiskowych i wrzosowiskowych, w tym roślin chronionych, zagrożonych w skali kraju i regionu, f) zmniejszenie powierzchni siedlisk gatunków ptaków wodno-błotnych.	1) Wycinka samosiewów drzew i ich odrośli; 2) wycinka krzewów; 3) powstrzymanie powierzchniowego i podpowierzchniowego odpływu wód poza granice rezerwatu poprzez kształtowanie płytkich niecek oraz konserwację istniejących obiektów zatrzymujących ubytek wody z torfowiska, w szczególności grobli.

5.	Ekspansja inwazyjnych i obcych gatunków, powodująca ograniczenie rozwoju rodzimych roślin torfowiskowych i leśnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Usuwanie rdestowca <i>Reynoutria sp.</i>; 2) usuwanie borówki amerykańskiej <i>Vaccinium corymbosum</i>; 3) prowadzenie kontroli w celu identyfikacji stanowisk gatunków inwazyjnych i obcych, w razie potrzeby ich usuwanie.
6.	Zagrożenie pożarowe przesuszonych części kopuły torfowiska.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ukształtowanie niecek na powierzchni dawnego pasa przeciwpożarowego; 2) utrzymanie funkcjonalności pasa przeciwpożarowego - zależnie od stanu uwilgotnienia/zarośnięcia; 3) usuwanie roślinności z najstarszych płatów wrzosowisk (w tym martwej i usychającej) o powierzchni powyżej 0,2 ha; 4) poprawa przejezdności dróg przeciwpożarowych i dojazdów do pomp przeciwpożarowych oraz w miarę potrzeb prowadzenie ćwiczeń akcji gaśniczej w celu kontroli przejezdności dróg przeciwpożarowych, dojazdów do pomp i sprawności pomp; 5) konserwacja studni przeciwpożarowych oraz w razie potrzeby dostrzegalni przeciwpożarowej, platform, szlabanów i znaków; 6) prowadzenie sezonowych kontroli przeciwpożarowych.
7.	Nieukierunkowana penetracja terenu rezerwatu.	Bieżąca konserwacja, naprawa i uzupełnianie oznakowania granic rezerwatu i infrastruktury turystycznej.
<i>Zagrożenia potencjalne zewnętrzne</i>		
8.	Degradacja walorów przyrodniczych, w tym zanieczyszczanie wód i gleby, na skutek składowania odpadów w granicach rezerwatu.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Bieżące usuwanie odpadów; 2) zabezpieczanie rezerwatu przed niekontrolowaną penetracją i możliwością zanieczyszczenia.
9.	Niepokojenie ptaków w okresie lęgowym i w czasie odpoczynku w okresie wędrówek podczas wykonywania niektórych zabiegów ochronnych w rezerwacie.	<p>Prowadzenie działań związanych z kształtowaniem szaty roślinnej i stosunków wodnych oraz remontu dróg przeciwpożarowych w okresie od: pierwszego dnia września do ostatniego dnia lutego, w następujących godzinach:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) we wrześniu w godz. 7:00-16:00, b) w październiku w godz. 8:00-16:00, c) w listopadzie w godz. 8:00-15:00, d) od grudnia do lutego bez ograniczeń czasowych.

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 8 Listopada 2021 roku

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Usuwanie samosiewów i odrośli drzew i krzewów z otwartej powierzchni torfowiska, stanowiącej potencjalne siedlisko i żerowisko dla ornitofauny.	<p>Powierzchnia ok. 286 ha.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Usuwać osobniki gatunków drzewiastych (głównie brzoza, sosna) oraz krzewów (głównie wierzba) na powierzchniach wskazanych przez sprawującego nadzór nad rezerwatem przyrody; 2) samosiewy i odrośla drzew i krzewów należy wrywać z korzeniami, a jeżeli to niemożliwe wycinać w miarę możliwości przy samym podłożu; 3) w zależności od stopnia rozwoju i zagęszczenia roślin, biomasę wykorzystać do wykonania innych zabiegów, wywieźć poza obszar rezerwatu lub – jeśli nie zagraża rozwojowi gatunków torfowiskowych – pozostawić na gruncie; 4) biomasę wynieść/wywieźć po szlakach wywozu wskazanych przez sprawującego nadzór nad rezerwatem przyrody; 5) utrzymać funkcjonalność szlaków wywozu z wykorzystaniem materiału lokalnego. 	<p>Działka ew. nr 58/4 obr. Mieroszyno, gmina Puck.</p> <p>Działki ew. nr: 448/15, 448/16, 448/17, 448/18, 450/36, 450/37, 450/38, 450/39, 450/41, 450/42, 469/2, 469/3, 469/4, 469/5, 469/6, 469/7, 469/8, 469/9, 469/10, 469/11, 469/12, 469/13, 469/14, 469/15, 484/3, 499/2, 499/3, 499/4, 499/5, 503/3, 503/4, 504, 508/2, 508/3, 508/4, 508/5, 524, 532/2, 532/3, 532/4, 532/5, 532/6 obr. Sławoszyno, gmina Krokowa.</p>
2.	Usuwanie części drzew z nadmiernie zwartych drzewostanów pochodzących z samosiewu i z nasadzeń.	<p>Powierzchnia ok. 1,2 ha.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Usuwać pojedyncze okazy świerka wskazane przez sprawującego nadzór nad rezerwatem przyrody; 2) zabieg nastawiony na usunięcie świerka i zachowanie najstarszych drzew. 	<p>Działka ew. nr 68 obr. Sulicice, gmina Krokowa.</p>
		<p>Powierzchnia ok. 6 ha.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Usuwać pojedyncze osobniki brzozy oraz sosny wskazane przez sprawującego nadzór nad rezerwatem przyrody; 2) zabieg nastawiony na kształtowanie właściwego składu gatunkowego 	<p>Działki ew. nr 147, 148/2, 153/2, 154/2 obr. Sulicice, gmina Krokowa</p>

		<p>pomorskiego lasu dębowo-brzozowego (protekcja dęba) i zachowanie najstarszych drzew.</p>	
		<p>Powierzchnia ok. 100,3 ha.</p> <p>1) Usuwać osobniki gatunków drzewiastych (głównie sosna) wskazane przez sprawującego nadzór nad rezerwatem przyrody;</p> <p>2) zabieg nastawiony na kształtowanie właściwego składu gatunkowego borów bagiennych i zachowanie najstarszych drzew.</p>	<p>Działki ew. nr 448/14, 448/15, 448/16, 448/17, 448/18, 450/33, 450/34, 450/35, 450/36, 450/37, 450/38, 450/39, 450/40, 450/41, 450/42, 469/11, 469/15, 484/3, 489, 499/2, 499/5, 532/2 obr. Sławoszyno, gmina Krokowa.</p> <p>Działki ew. nr 206, 208, 210, 212, 237, 245, 247 obr. Ostrowo, gmina Władysławowo.</p>
3.	Zachowanie i rozbudowa obiektów zatrzymujących ubytek wody z torfowiska.	<p>Powierzchnia ok. 8400 m².</p> <p>1) Ukształtować łącznie do 12 niecek;</p> <p>2) niecki zlokalizować na drodze odpływu wód powierzchniowych;</p> <p>3) maksymalna głębokości niecki do 0,7 m;</p> <p>4) sposób i zakres prowadzenia prac uzgodnić z RDOŚ w Gdańsku.</p>	<p>Działki ew. nr 424, 448/16, 448/17, 448/18, 469/2, 469/4, 469/5, 469/6, 469/8, 469/9, 469/10, 469/11, 469/13, 469/14, 469/15, 499/3, 499/4, 499/5, 503/3, 503/4, 508/5, 504, 524, 535, 532/2, 532/3, 532/4, 532/5, 532/6 obr. Sławoszyno, gmina Krokowa.</p>
		<p>Prowadzić konserwację istniejących grobli, dróg o charakterze przeciwpożarowym i innych wzmocnień powstrzymujących ubytek wody – według potrzeb.</p>	<p>Obszar rezerwatu.</p>
4.	Usuwanie inwazyjnych i obcych gatunków konkurencyjnych dla gatunków torfowiskowych.	<p>Rdestowiec <i>Reynoutria sp.</i> - powierzchnia ok. 500 m²; według potrzeb.</p> <p>1) Usuwać całe osobniki, zarówno części naziemne i podziemne;</p> <p>2) biomasę usunąć poza teren rezerwatu i zutylizować.</p>	<p>Działka ew. nr 17/2, 686, 685 obr. Mieroszyno, gmina Puck.</p>

		<p>Borówka amerykańska <i>Vaccinium corymbosum</i> - liczebność ok. 100 osobników; według potrzeb.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Usuwać wszystkie osobniki; 2) usuwać krzewy wraz z bryłą korzeniową; 3) biomasę usunąć poza teren rezerwatu i zutylizować. 	<p>Działki ew. nr 448/15, 448/16, 448/17, 448/18 obr. Sławoszyno, gmina Krokowa.</p>
5.	Zabezpieczenie przeciwpożarowe przesuszonych części kopyły torfowiska.	<p>Powierzchnia ok. 6 ha; według potrzeb. Utrzymanie pasa przeciwpożarowego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przeprowadzić mineralizację i/lub koszenie traw i usuwanie samosiewów z powierzchni pasa, zależnie od stopnia uwilgotnienia terenu; 2) biomasę z roślin zielnych rozdrobnić i rozrzucić równomiernie po powierzchni pasa; 3) biomasę z brył korzeniowych i roślin drzewiastych usunąć poza rezerwat. 	<p>Działki ew. nr 424, 469/15, 524, 525, 532/2, 532/3 obr. Sławoszyno, gmina Krokowa. Działka ew. nr 369 obr. Ostrowo, gmina Władysławowo.</p>
		<p>Powierzchnia ok. 15 ha; według potrzeb.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Usuwać pędy z usychających i uschłych płatów wrzosowisk o powierzchni powyżej 0,2 ha; 2) pędy roślin usuwać jak najniżej. 	<p>Działki ew. nr 469/11, 469/12, 469/13, 469/14, 469/15, 448/16, 448/17, 448/18, 499/3, 499/4, 499/5, 503/3, 503/4, 504, 508/5, 524, 532/2, 532/3, 532/4, 532/5, 532/6, 535 obr. Sławoszyno, gmina Krokowa.</p>
		<p>Na długości ok. 1460 mb.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Utrzymać przejezdność dróg przeciwpożarowych, dojazdów do pomp przeciwpożarowych i szlaków służących do wykonywania zabiegów ochronnych z wykorzystaniem materiału lokalnego; 2) prowadzić ćwiczenia akcji gaśniczej w celu kontroli przejezdności dróg przeciwpożarowych, dojazdów do pomp i sprawności pomp - według potrzeb. 	<p>Działki ew. nr 424, 448/14, 448/15, 448/16, 448/17, 450/33, 450/34, 450/35, 450/37, 450/38, 450/40, 450/41, 450/42, 484/3, 489, 525, 532/2, 532/3 obr. Sławoszyno, gmina Krokowa. Działki ew. nr 206, 207 obr. Ostrowo, gmina Władysławowo.</p>
		<p>Powierzchnia ok. ok. 300 m². Wykonać 1 plac manewrowy dla ciężkich wozów strażackich przy użyciu lokalnego materiału.</p>	<p>Działka ew. nr 424 obr. Sławoszyno, gmina Krokowa.</p>

		Prowadzić przeglądy i konserwację studni przeciwpożarowych (5 szt.) oraz w razie potrzeby dostrzegalni przeciwpożarowej, platformy obserwacyjnej, szlabanów i znaków.	Działki ew. nr 469/15, 499/5, 450/42, 532/5, 786 obr. Sławoszyno, gmina Krokowa.
		Prowadzić sezonowe kontrole przeciwpożarowych w miesiącach czerwiec-wrzesień.	Obszar rezerwatu.
6.	Ukierunkowanie ruchu pieszego w rezerwacie.	Prowadzić konserwację, bieżącą naprawę i uzupełnianie oznakowania granic rezerwatu i infrastruktury turystycznej.	Obszar rezerwatu.
		Wybudować platformę widokową wraz z urządzeniem dojścia do platformy – wyprofilowanie terenu, budowa kładki, wyгородzenie i oznakowanie dojścia, montaż tablic informacyjnych – według potrzeb; sposób i zakres prowadzenia prac uzgodnić z RDOŚ w Gdańsku.	Działka ew. nr 20/7 obr. Ostrowo, gmina Władysławowo lub 424 obr. Sławoszyno, gmina Krokowa.
		Zamontować szlabany ograniczające nielegalny wjazd na teren rezerwatu.	Działki ew. nr 17/2, 58/4 obr. Mieroszyno, gmina Puck, według potrzeb.
		Na długości ok. 270 mb. Prowadzić konserwację ogrodzenia z żerdzi, ograniczającego nielegalne wejścia na teren rezerwatu.	Działka ew. nr 685 obr. Mieroszyno, gmina Puck.
7.	Usuwanie odpadów.	Usuwać odpady pochodzenia antropogenicznego – według potrzeb.	Obszar rezerwatu.
8.	Prowadzenie nadzoru przyrodniczego i monitoring.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Prowadzić kontrole pod kątem występowania obcych i/lub inwazyjnych gatunków roślin i zwierząt, w razie potrzeby ich usuwanie; 2) wykonać inwentaryzację stanowisk cennych i chronionych gatunków roślin; 3) prowadzić monitoring pod kątem występowania cennych i chronionych gatunków zwierząt – według potrzeb, zgodnie z wytycznymi monitoringu PMS GIOŚ lub eksperta; 4) prowadzić monitoring siedlisk na stałych powierzchniach monitoringowych oraz rozszerzenie zakresu o nowe powierzchnie – według potrzeb, zgodnie z wytycznymi monitoringu PMS GIOŚ lub eksperta; 	Obszar rezerwatu.

		5) prowadzić nadzór nad wykonywaniem prac z zakresu działań ochrony czynnej – według potrzeb.	
9.	Prowadzenie monitoringu warunków wodnych.	1) Prowadzić kontrole stanu wód na torfowisku oraz wybranych elementów ekosystemu przy użyciu istniejącej sieci pomiarowej; 2) prowadzić kontrole stanu urządzeń monitorujących poziom wód (konserwacja, naprawa, wymiana i uzupełnienie) - według potrzeb	Obszar rezerwatu.
Prace z zakresu działań ochrony czynnej oraz konserwacji infrastruktury na terenie rezerwatu wykonywać w okresie od pierwszego dnia września do ostatniego dnia lutego, w godzinach: we wrześniu w godz. 7:00-16:00, w październiku w godz. 8:00-16:00, w listopadzie w godz. 8:00-15:00, od grudnia do lutego bez ograniczeń czasowych. Dopuszcza się prowadzenie działań w innych okresach oraz godzinach, po konsultacji ze sprawującym nadzór nad rezerwatem przyrody.			
Biomasę pozostałą po zabiegach wywieźć poza obszar rezerwatu lub wykorzystać do wykonywania innych zabiegów ochronnych, po konsultacji ze sprawującym nadzór nad rezerwatem przyrody.			

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 poz. 1098), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat „Bielawa” został uznany na mocy Rozporządzenia Nr 8/2005 Wojewody Pomorskiego z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Bielawa” (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 59 poz. 1110) w celu zachowania torfowiska wysokiego typu bałtyckiego z charakterystyczną roślinnością, stanowiącego ostoję ptactwa wodno – błotnego.

Rezerwat położony jest w województwie pomorskim, powiecie puckim, na terenie gmin Krokowa, Puck i Władysławowo. Leży on w obrębie obszarów Natura 2000: Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063 oraz Bielawskie Błota PLB220010, a także w otulinie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego. Rezerwat obejmuje grunty stanowiące własność Skarbu Państwa w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Wejherowo oraz właścicieli prywatnych.

Do najcenniejszych siedlisk przyrodniczych rezerwatu należą: 2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 4010 Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym *Erica tetralix*, 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robripetraeae*), 91D0 Bory i lasy bagienne – siedliska z załącznika 1 Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto, na terenie rezerwatu panują warunki dogodne dla populacji lęgowej łączaka *Tringa glareola* i populacji wędrownej żurawia *Grus grus*.

Torfowisko Bielawskie Błota, którego znaczna część jest chroniona w formie rezerwatu przyrody „Bielawa”, było w przeszłości intensywnie odwadnianie. Jednym z przejawów niekorzystnych wywołanych odwodnieniem, zmian zachodzących w rezerwacie, jest ustępowanie fitocenoz nieleśnych oraz ekspansja drzew, głównie brzozy i sosny. Rozwój roślinności drzewiastej (szczególnie brzozy) na powierzchni torfowiska wpływa znacząco na wzrost ewapotranspiracji, przyczyniając się do zwiększenia ubytku wody z torfowiska. Sukcesja drzew prowadzi również do degeneracji światłolubnych zbiorowisk otwartych torfowisk na skutek zacienienia. Ponadto, wkraczanie roślinności drzewiastej na torfowisko powoduje utratę lub ograniczenie siedlisk dla ptaków związanych z otwartymi powierzchniami torfowiskowymi, w tym cennych gatunków ptaków szponiastych oraz łączaka, dla którego rezerwat „Bielawa” stanowi jedno z kilku potwierdzonych stanowisk lęgowych w Polsce. Na skutek przekształceń warunków wodnych na torfowisku, zmianie ulega również zasięg i stan biocenoz występujących na tym obszarze oraz ich części składowych, najbardziej wrażliwych na niekorzystne lub zmienne

warunki siedliskowe. Pogorszenie stanu ochrony siedlisk należy także wiązać z utrzymującymi się niekorzystnymi zmianami warunków klimatycznych, głównie brakiem opadów oraz bezśnieżnymi zimami.

Priorytetem zadań ochronnych jest zatrzymanie wody opadowej, która zasila torfowisko, poprzez zahamowanie jej odpływu oraz zmniejszenie strat na skutek ewapotranspiracji w miejscach, w których jest to obecnie możliwe. W tym celu zaplanowano kontynuację zabiegów polegających na usuwaniu samosiewów i odrosli drzew i krzewów z powierzchni torfowiska (ograniczenie ewapotranspiracji) oraz działania związane z konserwacją i rozbudową istniejącej infrastruktury zatrzymującej ubytek wody z torfowiska. Usunięcie roślinności drzewiastej i polepszenie warunków wodnych na torfowisku przyczyni się do dalszej poprawy warunków dla cennych gatunków ptaków szponiastych.

Prowadzone w przeszłości zalesienia gruntów (tzw. nieużytków oraz gruntów porolnych), położonych w obrębie obecnie zalesionej części rezerwatu, doprowadziły do wykształcenia się drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem. Ponadto, zarówno na tych powierzchniach, jak i na powierzchniach pozostałych po osuszeniu torfowiska, gdzie nastąpiła sukcesja drzew, obserwuje się nadmierne zwarcie drzewostanów. Zbyt duże zwarcie jednowiekowego drzewostanu (m.in. płatów potencjalnych borów bagiennych oraz pomorskiego lasu brzozdębowego), uniemożliwia prawidłowy rozwój roślinności runa, co powoduje rozwój silnie zdegenerowanych leśnych fitocenoz np. bagiennych, pozbawionych najcenniejszych gatunków charakterystycznych. Brak dostatecznego doświetlenia utrudnia również naturalne odnowienie drzew i kształtowanie zróżnicowanej struktury wiekowej. Podkreślenia wymaga fakt, że pomimo prowadzenia zabiegów w poprzednich latach, nadal istnieje potrzeba usuwania części drzew w celu poprawy warunków siedliskowych dla naturalnego odnowienia fitocenoz, w szczególności dęba. Kontynuacja zabiegów ochronnych przewidzianych dla fitocenoz leśnych ma na celu dalsze rozluźnienie nadmiernie zwartych drzewostanów, poprawę warunków świetlnych dna lasu oraz wyeliminowanie gatunków obcych siedliskowo (świerk, brzozy, sosny).

Ze względu na wysokie zagrożenie pożarowe wynikające z niewystarczającego uwodnienia silnie przekształconej kopuły torfowiska, zaplanowano kontynuację szeregu zabiegów mających za zadanie zabezpieczenie obszaru rezerwatu przed utratą wartości przyrodniczych mogącą nastąpić na skutek pożaru. Działania obejmują m.in. mineralizację i koszenie powierzchni pasa przeciwpożarowego, usuwanie w miarę potrzeb płatów wrzosów i niskopiennej roślinności, uschniętej na skutek przedłużającego utrzymywania się niesprzyjających warunków siedliskowych, kontrolę, konserwację i rozbudowę infrastruktury przeciwpożarowej oraz prowadzenie sezonowych kontroli przeciwpożarowych.

Zagrożeniem jest także rozwój obcych i inwazyjnych gatunków, konkurencyjnych dla rodzimych gatunków torfowiskowych, przede wszystkim rdestowca i borówki amerykańskiej stwierdzonych w rezerwacie. W celu wyeliminowania ich z rezerwatu zaplanowano usunięcie wszystkich zlokalizowanych

na gruncie osobników ww. gatunków, a także prowadzenie kontroli pod kątem występowania obcych i/lub inwazyjnych gatunków roślin i zwierząt oraz ich ewentualne dalsze usuwanie.

Ze względu na wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe, rezerwat cieszy się dużym zainteresowaniem wśród lokalnych mieszkańców oraz turystów (m.in. zbieranie zrzutów, żurawiny i grzybów, wjazdy pojazdami, wykonywanie fotografii, spacer). Puszczone luzem psy stanowią zagrożenie dla zwierzyny, w szczególności płowej oraz młodych osobników ptactwa. W celu ograniczenia penetracji rezerwatu przez ludzi zaplanowano konserwację, bieżącą naprawę i uzupełnianie oznakowania granic rezerwatu, infrastruktury zabezpieczającej przed antropopresją i infrastruktury turystycznej. Przewidziano również dalsze prowadzenie patrolu przeciw antropopresji oraz bieżące usuwanie odpadów z terenu rezerwatu.

Prowadzenie nadzoru przyrodniczego oraz hydrologicznego, a także monitoringu, w szczególności siedlisk przyrodniczych i ornitologicznego, pozwoli na gromadzenie cennych danych, które są niezbędne do ewaluacji dotychczas prowadzonych prac oraz planowania i wykonywania dalszych działań z zakresu ochrony czynnej.

Niniejsze zarządzenie ma zapewnić kontynuacji wieloletnich działań z zakresu ochrony czynnej (przede wszystkim usuwanie samosiewów i odrośli roślin drzewiastych z kopuły torfowiska) oraz prowadzonego dotychczas nadzoru i monitoringu przyrodniczego.

Zakres zadań ochronnych przygotowano w oparciu o zapisy do projektu planu ochrony rezerwatu „Bielawa” oraz planowany przez RDOŚ w Gdańsku zakres przedsięwzięć czynnej ochrony przyrody, opierając go na dotychczasowych doświadczeniach związanych z prowadzeniem ochrony czynnej zarówno przez RDOŚ w Gdańsku, jak i Fundację Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, z uwzględnieniem prac zaplanowanych w ramach projektu pn. „Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód” (SZOW), projektu FRUG w Gdańsku pn. „Renaturalizacja siedlisk i roślinności zdegradowanego torfowiska wysokiego” oraz wniosków właścicieli gruntów prywatnych.

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Bielawa” nie stoją w sprzeczności z zapisami planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Bielawskie Błota PLH220063 oraz Bielawa i Bory Bażynowe PLB220010.

Informacja o projekcie zadań ochronnych została zamieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnianym poprzez Ekoportal nr karty 562/2021.

W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej gatunków grzybów. W rezerwacie nie ma obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową.